

Strategi

Program

Plan

Policy

• **Riktlinjer**

Regler

Borås Stads
Riktlinjer
för uppföljning av utförare av
kommunal verksamhet

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 17 maj 2018

För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

Gäller för Nämnder och bolag som upphandlar privata utförare

Gäller till och med: 2021

Riktlinjer för uppföljning av utförare av kommunal verksamhet

Inledning

Kommuner får enligt Kommunallagen 3 kap 19§ (2014:573) lämna över verksamhet till privata utförare. Kommunen är fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för sådana verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Detta innebär att kommunen ska kontrollera och följa upp verksamheten och genom avtal tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Kommunfullmäktige ska också för varje mandatperiod anta riktlinjer för verksamheter som bedrivs av privata utförare. Med privat utförare avses juridisk person eller enskild individ som utför en kommunal verksamhet, det vill säga aktiebolag, stiftelse, enskild firma, idéburen organisation eller annan som upphandlats för att på uppdrag av Borås Stad utföra en tjänst eller sköta en verksamhet. Med privat verksamhet avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Med privat utförare avses inte heller stiftelse, som kommunen bildat ensam eller tillsammans med någon annan, eller förening där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan.

Formellt överlämnas oftast verksamheten efter en offentlig upphandling genomförts, främst enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), eller lagen om valfrihetssystem (LOV). Kommunen är huvudman för en verksamhet både när verksamheten bedrivs av en upphandlad entreprenör och i ett valfrihetssystem.

Riktlinjerna omfattar verksamhet där Borås Stad är huvudman inom t ex områdena vård och omsorg, kultur och fritid, gator och parker, fastighetsförvaltning och infrastruktur. Riktlinjerna gäller också de kommunala bolagen. Fristående förskolor och skolor är sina egna huvudmän och omfattas därför inte.

I Borås Stad gäller följande riktlinjer för alla de verksamheter där kommunen upphandlar utförare. Eftersom det avser upphandlad verksamhet är det viktigt att påpeka att krav på uppföljning och insyn inte kan få genomslag i redan gällande avtal. De krav som ställs kan endast påverka förfrågningsunderlag och avtal som ligger framåt i tiden. Arbetet med uppföljning och insyn kommer således att successivt införas efter hand som nya avtal träffas med privata utförare.

Nämnders och styrelserns ansvar

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att säkerställa att alla utförare, såväl kommunala som privata, inom nämndens och styrelsens ansvarsområde bedriver verksamhet:

- i enlighet med gällande lagar, förordningar och föreskrifter,
- så att de följer de styrande dokument som gäller generellt för hela Borås Stad och/eller för respektive nämnd och styrelse och
- så att stadens mål kan uppfyllas.

Uppföljningen av utförd verksamhet kan ha olika utgångspunkter beroende på vad det är för verksamhet som bedrivs varför uppföljningen behöver anpassas till den specifika verksamheten. Detta innebär att nämnderna och styrelserna måste ta ställning till vilken/vilka typer av uppföljning som ska användas, liksom frekvens och omfattning redan i förfrågningsunderlaget. I de fall där uppföljning och tillsyn är reglerat i lag styr detta vilka typer av uppföljning som är möjliga att göra.

Avtal ska utformas på så sätt att verksamheten hos de utförarna kvalitetsmässigt bedrivs i enlighet med kommunens krav. Kraven ska vara tydliga och relevanta. Det ska tydligt framgå hur samverkan mellan beställaren och utföraren ska genomföras och hur brister i verksamheten ska hanteras. Kommunens möjligheter att besluta om sanktioner eller att häva ett avtal ska regleras i avtalet.

I avtalen ska också ställas krav på att utföraren ska medverka vid uppföljningen, t ex genom möten, anordnade besök och lämna statistik och verksamhetsmått till nämnden eller styrelsen eller delta i brukarenkäter. Utföraren ska också åläggas att, i förekommande fall, lämna nödvändiga statistikuppgifter till nationella register.

Uppföljning och kontroll av utförare ska göras på ett strukturerat och systematiskt sätt. Uppföljningen ska syfta till att säkra leverans enligt avtal, säkra måluppfyllelse, kontroll för att förutse och upptäcka avvikelser och oegentligheter, underlag för utvecklingsarbete och möjliggöra allmänhetens insyn.

Allmänhetens rätt till insyn

Varje beställande nämnd ska i avtal med utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till utförare. På samma grunder ska även de kommunala bolagen ge allmänheten insyn i verksamhet som de överlämnar till privata utförare. Syftet är att informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs.

Utförare ska kunna lämna information när kommunen begär det. Utförarens skyldighet att lämna uppgift begränsas till vad som är reglerat i avtal eller att som kan lämnas utan omfattande merarbete i förhållande till att uppnå syftet med rätten till insyn. Uppgiftsskyldigheten omfattar inte heller utlämnande som skulle strida mot lag eller annan författning. Den information som utföraren lämnar till Borås Stad ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag (1990:409) om skydd för företagshemligheter.

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att på lämpligt sätt informera allmänheten om rätten till insyn och vilken information allmänheten kan ta del av i förhållande till nämndens eller styrelsens utförare.

Uppföljning

Nämnderna ska årligen redovisa till Kommunstyrelsen hur arbetet med uppföljning och insyn har bedrivits och resultaten av dessa.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se